Breadcrumb

1. Αρχική
2. Entity Print

Δημοσιεύτηκε: 03/06/2020 Ενημερώθηκε: 03/06/2020

Κάτοικοι Εξωτερικού: Νέες εξελίξεις για την τεκμηρίωση της φορολογικής κατοικίας

Προβολή σε μορφή PDF

Το πλαίσιο

Απαραίτητη προϋπόθεση για την τεκμηρίωση της φορολογικής κατοικίας στο εξωτερικό αποτελεί η ύπαρξη οικονομικών και ζωτικών συμφερόντων σε συγκεκριμένη χώρα εκτός Ελλάδας. Τα οικονομικά συμφέρονται συνήθως εξετάζονται υπό το πρίσμα της μισθωτής απασχόλησης, της μίσθωσης ή κατοχής ακινήτου, της άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας κτλ. Παράλληλα, απαιτείται η φυσική παρουσία στην ξένη χώρα για τουλάχιστον 183 ημέρες (βλ. Άρθρο 4 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος – όπως ισχύει).

Με την ψήφιση του ν. 4646/19, οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος προσαρμόστηκαν στα διεθνή πρότυπα βάσει σχετικών οδηγιών που έχουν δοθεί από τον ΟΟΣΑ και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Πιο συγκεκριμένα, η φυσική παρουσία των 183 ημερών στο εξωτερικό εξετάζεται πλέον αθροιστικά για οποιαδήποτε δωδεκάμηνη περίοδο, χωρίς να γίνεται αναφορά σε σύντομα ή μη διαστήματα παραμονής στην Ελλάδα.

Η παρούσα κατάσταση

Μέχρι σήμερα, η ελληνική Φορολογική Αρχή δεν διέθετε στοιχεία για τον τόπο της πραγματικής φυσικής παρουσίας των φυσικών προσώπων. Συνεπώς, το δεύτερο κριτήριο περί των 183 ημερών μπορούσε να τεκμαίρεται μόνο μέσω δικαιολογητικών εγγράφων, όπως η ύπαρξη πιστοποιητικού φορολογικής κατοικίας από αλλοδαπή χώρα. Συνεπώς, υπάρχουν πολλοί φορολογούμενοι που διαμένουν μόνιμα στο εξωτερικό και δεν έχουν ακολουθήσει διαδικασίες αλλαγής της φορολογικής τους κατοικίας, με συνέπεια να νοούνται εσφαλμένα ως φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας. Αντίστοιχα, κάποιος αριθμός πολιτών έχει μεταφέρει τη φορολογική του κατοικία στο εξωτερικό, προσκομίζοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά, αλλά συνεχίζει να διαμένει μόνιμα στην Ελλάδα. Στις δύο ανωτέρω περιπτώσεις, προκύπτει ξεκάθαρα ζήτημα αναφορικά με την εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με τον τόπο φορολόγησης του παγκόσμιου εισοδήματος.

Η νέα κατάσταση

Με το έγγραφο 10726 ΕΞ 2020, ανακοινώθηκε η διασύνδεση όλων των συστημάτων, με σκοπό την ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων φορέων του Δημοσίου Τομέα.

Πιο συγκεκριμένα, στην πλατφόρμα data.gov.gr αναμένεται να ενσωματωθούν τα ακόλουθα συστήματα:

1. Μητρώο Πολιτών
2. Μητρώο Φορολογουμένων
3. Μητρώο Ταυτοτήτων
4. Μητρώο Διαβατηρίων
5. Μητρώο Αδειών Διαμονής για πολίτες τρίτων χωρών
6. Μητρώο ΑΜΚΑ ΕΜΑΕΣ
7. Μητρώο Κοινωνικής Ασφάλισης Ε.Φ.Κ.Α.
8. Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.)
9. Εθνικό Ποινικό Μητρώο
10. Μητρώο Ανέργων
11. Μητρώο Αδειών Κυκλοφορίας Αυτοκινήτων
12. Μητρώο των πληροφοριακών συστημάτων του φορέα Ελληνικό Κτηματολόγιο
13. Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ»
14. Δεδομένα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, προερχόμενα από την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε. (Η.Δ.Ι.Κ.Α. Α.Ε.).

15. Δεδομένα αεροπορικών εισιτηρίων/αφίξεων/αναχωρήσεων, προερχόμενα από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.
16. Δεδομένα ακτοπλοϊκών εισιτηρίων, προερχόμενα από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.
17. Δεδομένα εισροών/εκροών καυσίμων, προερχόμενα από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).
18. Δεδομένα κέντρου ελέγχου κυκλοφορίας της Περιφέρειας Αττικής, προερχόμενα από την Περιφέρεια Αττικής.
19. Δεδομένα διελεύσεων διοδίων σε αυτοκινητόδρομους, προερχόμενα από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών.
20. Δεδομένα οικονομικής δραστηριότητας (εισαγωγές εξαγωγές), προερχόμενα από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).
21. Δεδομένα αστικών μετακινήσεων, προερχόμενα από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Δεδομένου ότι τα στοιχεία μητρώου φορολογουμένων και οι αφίξεις/αναχωρήσεις από τη χώρα θα είναι στην ίδια πλατφόρμα, εκτιμούμε ότι, σε σύντομο χρονικό διάστημα, η Φορολογική Διοίκηση θα μπορεί να εξακριβώνει άμεσα τον τόπο φυσικής παρουσίας των φορολογουμένων. Πιο συγκεκριμένα, μέσω του εν λόγω συστήματος, οι αρμόδιοι υπάλληλοι των Εφοριών θα μπορούν εύκολα και γρήγορα να υπολογίσουν τον ακριβή αριθμό ημερών παραμονής ενός φυσικού προσώπου στην Ελλάδα και την αλλοδαπή για σκοπούς φορολόγησης του εισοδήματος του.

Από τα παραπάνω δημιουργούνται πολλά ερωτήματα τόσο για τους κατοίκους Ελλάδος όσο και για τους κατοίκους εξωτερικού.

Παράδειγμα: Κάτοικος Γερμανίας, ο οποίος έχει στην κατοχή του πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας από τη συγκεκριμένη χώρα, διαπιστώνεται μετά από έλεγχο ότι διέμεινε στην Ελλάδα για διάστημα μεγαλύτερο των 183 ημερών. Επίσης, το εν λόγω φυσικό πρόσωπο δεν αποδεικνύει ότι διέμεινε στην Ελλάδα για κάποιο ειδικό σκοπό που προβλέπει ο νόμος (ιατρικό, θεραπευτικό σκοπό κτλ). Από το παραπάνω παράδειγμα γεννιούνται τα εξής ερωτήματα:

1. Για τις ελληνικές φορολογικές αρχές, ο εν λόγω φορολογούμενος νοείται ως κάτοικος ημεδαπής και άρα με την ερμηνεία της σχετικής ΣΑΔΦΕ μεταξύ των χωρών, πρέπει να κάνει δήλωση παγκοσμίου εισοδήματος στην Ελλάδα?

2. Δεδομένου ότι έχει εκδοθεί πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας, λαμβάνεται αυτό υπόψη και άρα δεν είναι υπόχρεος παγκοσμίου εισοδήματος στην Ελλάδα?
3. Θα έρθουν σε επαφή οι φορολογικές αρχές των δύο χωρών για να αποφανθούν πού είναι πραγματικά φορολογικός κάτοικος το συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο?

Εν κατακλείδι, η διασύνδεση των συστημάτων και των βάσεων δεδομένων του Δημοσίου Τομέα δύναται να επηρεάσει τις υποθέσεις αλλαγής φορολογικής κατοικίας αλλά και τους ελέγχους των φυσικών προσώπων – κατοίκων εξωτερικού. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο ακριβής υπολογισμός του αριθμού των ημερών διαμονής για τον προσδιορισμό της φορολογικής κατοικίας ακολουθείται ήδη από αρκετές Σκανδιναβικές και Ασιατικές χώρες όπως η Σουηδία και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα αντίστοιχα.

Heading
Ελληνικός Φορολογικός Οδηγός

Δείτε όλο τον Οδηγό